

uerit se velle, eum iure suo cecidisse, fructus perceperit; an ad restitutionem eorum teneatur? Et teneat, plerique affirmant: Speculator in titulo de emphyteu[is] quaestione 10. numero 19. Baldus in l. si pater, §. in 3. notab. C. de usufruct. Iason in l. 2. numero 17. Cod. de iur. empl. Angelus in Nouell. 7. capit. septimo. Felin. in cap. de quarta, num. 33. extr. de praescript. Cepolla in consil. civil. 25. num. 7. Ripa in l. 1. §. si haeres, 16. nu. 16. ff. ad S. C. Trebellian. Gulielm. Redoan. in tract. de rebus Eccles. non alienand. quaest. 19. cap. 2. num. 12. pag. 441. & Tiraquell. in repetit. l. si vnquam. §. in verb. reuertatur, num. 271. C. de reuoc. donat. Sed contrarium tenuerunt Rota Bononiensis, Petrus de Benintin. decis. 37. Corbu. l. in tract. de iur. empl. cap. 15. ampl. 38. nu. 2. Minfinger. cent. 6. obser. 83. nu. 5. Fachineus libro primo controuer[si] iur. cap. 94. vers. verum re maturus, &c. Hede- man. disput. 17. propol. 61. & Banfouius disput. de iur. emphyt. thes. 45. Quorum sententiam, utpote (teste Minfinger. dicto loco) sanio[re]m, & aequitati magis consentaneam, atque post multam disputationem in Camera Imperiali obtentam, & ego omnino sequendam censco. Quia clarissimi iuris est, fructus spectare ad eum, qui rei est dominus, ex diuerso, §. 1. & l. solum 49. §. 1. ff. de rei vendi. Antequam dominus declaret, se velle esse locum caducitati, emphyteuta iure suo non est priuatus, sed dominium rei retinet, l. 2. C. de iur. empl. vbi saucitur expresse, emphyteutam cadere iure suo ob canonem non solutum, si dominus voluerit. Ergo antequam dominus velit, cadere non dicitur. Illa siquidem verba (si dominus voluerit) conditionem

important. Priusquam autem conditione eneniatur, actus sub conditione factus, non habet effectum, leg. cedere diem, 213. ff. de verborum signifi. legata sub conditione 41. ff. de condit. & demonst[ra]t. Quapropter cum fructus ad ipsum empl. pertineant, eos restituere non est obligatus. Non obstat huic conclusioni, quod mala fidei possessor fructus non faciat suos, sed omnes restituere teneatur, l. fructus 23. l. si nauis, 62. §. vltim. ff. de rei vendi. cat. l. domum, 5. l. si fundum, 17. & l. certum, 22. Codice eodem. §. si quis a domino. 35. Institut. de rerum diuision. & C. Emphyteuta autem, posteaquam iure suo cecidit, mala fidei possessor censetur. Na responderetur per inficiationem: quoniam emphyteuta esse mala fidei possessorem ex eo tempore, quo in solutione cessauit, nequaquam conceditur: cum iure suo priuatus non dicatur, nisi dominus voluerit. Igitur ante domini declarationem non est priuatus: & sic bona fidei esse intelligitur: quia probabiliter credere potest, dominum ipsi penam remittere velle. Similiter non aduertatur, quod usufructuarius ad fructuum, quos finito usufructu percepit, restitutionem teneatur, l. si pater, §. Codicis de usufructu. Quandoquidem nostro in casu ius emphyteuticum ex sola cessatione in solutione, finitum, & extinctum esse, prorsus negatur. Reliqua, quae huc refragant assertioni videntur, refutauit in §. ad eum, 3. Institut. de locat. & conduct. numero 539. & sequent. Eadem diluit accurate Fachineus dicto libro primo controuer[si] iur. cap. 94. Harpre.

QVÆSTIO XXVIII.

SVMARIA.

Ex Claro.

- 1 Emphyteusis an transeat ad extraneos heredes.
- 2 Et quid si concessa sit nulla temporis praescriptione adiecta.
- 3 Et quid si concessa sit vsque ad certam generationem.
- 4 Et quid si concessa sit in perpetuum pro se, & filijs.
- 5 Et quid si concessa sit expresse etiam pro extraneis heredibus.
- 6 Et quid si concessa sit simpliciter pro se, & heredibus.
- 7 Et an emphyteusis ecclesiastica de sui natura sit transitoria ad extraneos heredes.
- 8 Et quid si tempore concessionis non constabat bona esse ecclesia.
- 9 Et quid si emphyteusis ecclesiastica concessa sit pro se, & heredibus quibuscunque.
- 10 Et quid si sit concessa pro se, & quibus dederit.

Ex Additionibus.

- 1 Emphyteusis ecclesiastica simpliciter alicui data, ad quos heredes transeat.
- 2 An emphyteusis ecclesiastica Titio, eiusque heredibus simpliciter concessa, etiam ad extraneos Titij heredes descendat.
- 3 Heredis nome generale, extraneos quoque heredes complectitur.
- 4 Pacificus, quibuscunque heredibus suis pacisci intelligitur.
- 5 Seruatis debitis solemnitatibus, res ecclesiastica licite alienatur.
- 6 Genuina emphyteusis ecclesiastica natura.
- 7 Quæuis emphyteusis sui natura est perpetua.
- 8 Explicatio, & mellectus Nouella 7. c. 3.
- 9 Naturalia cuiusque rei per se messe creduntur.
- 10 Emphyteusis ecclesiastica alicui in perpetuum concedi potest.
- 11 Emphyteusis ecclesiastica ad extraneos heredes transiit, si data sit Titio, & quibuscumque eius heredibus.
- 12 Particula (quibuscunque) omnes omnino comprehendit.
- 13 Et quid, si in concessione dictam fuit, pro te, & heredibus, & quibus dederis.

ADDITIONES.

QVÆST. XXXVIII.

Transibit ergo huiusmodi emphyteusis proculdubio ad filios, &c.] Quando emphyteusis ecclesiastica simpliciter data est alicui, nulla nec filio- rum, nec heredum facta mentione: eam ad filios, & nepotes tantum transire (nisi aliud constituti- one, & moribus obtentum fuerit) post plures a se citatos, tradit Alexander Trentacinquies variarum resolutionum, libro tertio, de iur. emphyteut. nume- ro sexto. Sed hac de re vide, quæ notauit ad §. ad eum, 3. numero 173. Institut. de loc. & conduct. vbi ostendi, hanc opinio- nem, quamuis commu-

Quæro, nunquid emphyteusis transeat ad extraneos heredes? Hæc est intricata, & ardua Quæstio, in qua Doctor. adeo varie loquuntur, ut veritas vix discerni possit. Tu igitur pro intelligentia, terminorum de- bes praesupponere, quod qua- tuor modis potest aliqua res in emphyteusim concedi. Pri- mo quidem simpliciter, id est nulla temporis praescriptione adiecta, puta concedo tibi hæc casu tenendum est, quod talis emphyteusis, (quam nonnulli appellant informem) transeat ad filios, seu descendentes re-

ipientis, etiam quod de illis in concessione nulla mentio nem, subsistere nequitia possit. Harpr. Non facta sit: censetur enim facta concessio, non solum pro ipso re- cipiente, sed etiam pro illis heredibus, qui ex natura emphy- teusis succedere solent. Et ita tenuit Pet. de Bellaper. in l. apud Iulianum. §. si quis alicui. ff. de leg. 1. cuius opin. dicit esse communem, Ias. in d. §. si quis alicui, nu. 9. qui licet loqua- tur in emphyteusi concessa à Papa, vel Principe, idem tamen dicendum esset in concessa a quolibet priuato, & etiã ab eccle- sia, modo concessio sit legitime facta: sepe enim in dubio co- cessione debet potius censeri realis, quam personalis, nisi aliter de mente contrahentium appareat. Faciunt, quæ dixi infra hoc eodem lib. §. feudum, q. 9. vers. Sed quid dicendum. Tra- sibiit ergo huiusmodi emphyteusis proculdubio ad filios, si- ue ad descendentes ipsius recipientis, & hoc siue concessa sit à laico, siue ab Ecclesia. Ad extraneos autem transibit, si sit concessa a laico, sed si concessa sit ab Ecclesia, transibit solummodo ad filios, & descendentes. Et hoc omnes fatentur, ut dicit Gozadinus conf. 75. post num. 9. Quæ quidem conclu- sio modicam habet difficultatem, tenendo illam opinionem, quod emphyteusis Ecclesiasticæ de sui natura non transeat ad

b Non transeat ad extraneos heredes.] Et de ista communi dixi plene in collect. mea com. opin. in verb. emphyt. n. 2. vbi etiã limitauit. Giach.

c Tertiam.] Veru[m] emphyteusis Ecclesiasticæ non potest concedi vltra tertiã generationem, quod fallit, u[bi] concederetur alteri Eccle- siae. Ruin. conf. 110. Item quando concedere- tur ciuitati. Item quando ex causa, quæ esset vtilis Ecclesiæ: de istis duabus limitat. vide per Anchar. conf. vlt. Giach.

d Vsque ad certum an- norum numerum.] Et hic scias, quod emphyt. habes vsq[ue] ad tẽpus mortis dura- turã, si eã alteri legat, lega- tario secudu[m] communem nihil debetur, ut attestatur Ros. conf. 71. nu. 19. vol. 2. & dixi in collect. mea com. mun. opin. in verb. emphy. num. 14. Giach.

e Quando emphyteusis est simpliciter concessa pro se, & heredibus.] Nu[m] rei ecclesiasticæ emphyt. (siquidẽ de emphyteusi civilis mi- nimẽ dubitatur, aut cotro- uertitur) Vitio, eiusq[ue] hæ- redibus simpliciter concessa, non tantu[m] ad descendentes, sed & extraneos Titij hæ- redes deuoluatur, multum controuer[sa] Quæstio est: Et licet negatiuam senten- tiam sequantur plerique omnes, quos coaceruauit hic Clarus nosster, & Tren- tacinquies dicta resolut. 3. numero nono, affirmati- uam tamen ego cum eod- em Claro hic in fine, Corneo conf. 131. num. 13. & consil. 172. num. 17. uolum. 2. Socino iunior. consil. 124. col. fin. volu. 1. Natta conf. 117. vol. 1. & Couarruias lib. 2. va- riar. resolut. capit. 17. nu. 5. versic. quarta conclu- sio, & c. in pũcto iuris ve- riorem esse censeo. Tum

b extraneo v[bi] heredes, de quo infra late dicemus. Bene ve- rum est, quod de stricto iure forte verior est opin. quod emphyteusis ecclesiastica sim- pliciter concessa, nulla facta mentione filiorum, nec hære- dũ, finitur in persona accipien- tis, ut est text. rotund. in §. emphyteusi. in Aubent. de non alien. sed in practica nõ reced- das à communi.

2 Secundo modo potest res in emphyteusim concedi vsq[ue] ad certam generationem, pu- ta secundam, tertiam, & vel quartam, & hoc casu cum cer- ta sit dispositio, non est tra- ctandum, an transeat ad ex- traneos heredes, ex quo soliti- modo ex tenore concessiois, vel inuestiturae sunt vocati descendentes recipientis, vs- que ad generationem expres- sam in ipsa concessioe: & hoc indistincte procedit, siue emphyteusis sit concessa à Prin- cipe, siue ecclesia, siue priua- to. Quomodo autem intelliga- tur secunda, vel tertia gene- ratio, dixi infra q. 34.

3 Tertio modo concedi potest emphyteusis, vsque ad certu[m] annorum a numerum, puta, ad viginti, vel triginta annos, &c. Et hoc casu si queratur, an transeat ad extraneos hæ- redes, dicendum est, quod sic, vsque ad illum numeru[m] anno- rum praesinitum: et hoc pro- culdubio procedit in emphy- teusi concessa à priuato: sed in emphyteusi ecclesiastica, si nulla esset facta mentio hære- dum extraneorum, de stricto iure idem forte dicendum es- set, quod supra dictum est, quã- do emphyteusis concessa est nulla temporibus praesinitone adiecta: quibus tamẽ, et tutius est tenere, q[uod] vsq[ue] ad illu[m] num. annoru[m] transeat in quoscunque.

4 quia hæredis nomen ge- nerale est, etiam extraneos heredes continens, per princip. & §. in extraneis, 4. Institut. de hæred. qualit. & different. Tum quia generaliter is, qui paciscitur quibuscunque suis heredibus, atque ad- dedo etiam extraneis, paci- scisci intelligitur, tamen si eorum nullam mentio- nem faciat, leg. iurigen- tium, 7. §. pactorum, 8. & l. tale pactum, 40. in princ.

cessa sit pro se, & filijs, an autem pro se, & filijs, & hære- dibus, quia licet illa qualitas (hæredibus) adiecto verbo (si- lij) operetur, quod emphyteusis non potest transire ad filios nisi etiam sint heredes recipientis, ut dixi infra q. 37. tamen quantum ad hoc propositum, de quo in praesentia tractamus, paria sunt, vel quod concessa sit pro se, & filijs, vel pro se, & filijs, & heredibus, vel pro se, & descendentes, & hæ- redibus, vel huiusmodi nam ijs omnibus casibus nunquam transit ad extraneos heredes: & hoc indistincte locu[m] habet tam in emphyteusi concessa, quã ab Ecclesia. Et ita puto tenendum esse, licet nonnulli teneant contrarium.

5 Secundus est casus, quando emphyteusis perpetua cõces- sa est expresse etiam pro heredibus extraneis, puta, quia in inuestitura, seu cõcessione dictu[m] sit, pro se, & heredibus qui- buscunque, vel pro se, & heredibus, & quibus dederit. Nã ex proprietate huiusmodi verboru[m] veniunt etiam extranei heredes, ut in simili dixi infra hoc eod. lib. §. feudum, q. 9. vers. Hoc praemisso. Et in hoc quidem distinguendum est, in- ter emphyt. concessam à priuato, vel concessam ab Ecclesia. Nam si est concessa à priuato, proculdubio transit ad quos- cunque heredes, etiã extraneos, ex tenore ipsius inuestituræ. Si vero est concessa ab ecclesia, tunc aut agitur de noua concessioe: quia scilicet huiusmodi res non erat solita concedi in emphyteusim, et tunc si debita solemnitates requisitæ in alie- natione rei ecclesiasticæ ex dispositione c. sine exceptione, 12. q. 2. interueniant in tali cõcessioe, proculdubio poterit talis concessio fieri et pro heredibus extraneis, ut dixi supra q. 6. vers. Sed nunquid, et idẽ etiã ad ipsos transibit, ut dixi infra vers. Sed quæro. Si enim potuisset ipsa res in totum alienari, subsistente causa legitima, et debitis solemnitatibus interue- nientibus, ut dixi infra §. emptio. multo magis potuit cõcedi in emphyteusim et pro extraneis heredib[us]. & sic alienari solu- modo respectu vtilis dominij: & hoc iudicio meo nullã ha- bet difficultatẽ: si vero debita solemnitates non interueniant concessio est ipso iure nulla. Et idẽ superfluum est tracta- re, nu[m]quid transeat ad extraneos, quia non valet, neque etiã in persona ipsius recipientis.

Aut vero erat solita concedi in emphyteusim, quo casu quãdo propter cessationem, alienationem, vel deteriorationem, vel aliter finita est emphyteusis, & sic res ipsa est Eccle- sia reuerfa, pot[est] prælati, etiã debitis solemnitatibus nõ inter- uenientibus, illã in emphyteusim iteru[m] concedere: & tunc, aut nõ erat solita cõcedi pro extraneis: & siquidẽ interuenerit debita solemnitates, & legitima causa, valet concessio etiã in extraneos, ut supra sepius dixi. Si vero non interuenerunt, nulli dubium est, quod non potest in hac renouatione concedi ita ut transeat ad extraneos. Nam prælatus nõ potest in hu- iusmodi renouatione alterare formam, secundum res ip- sa solita est in emphyteusim concedi, & si id faciat, vitatur concessio, saltem quatenus forma solita excessu[m] est, ut dixi supra in d. q. 6. vers. Scias tamen. Aut verò erat solita con- cedi etiam pro extraneis heredibus, & hoc casu siquidẽ in- terueniant debita solemnitates, potest iterum concedi etiam pro extraneis: militat enim eadem, imò fortior ratio, quã in proximo casu. Vbi verò non interueniẽt debita solemnitates, mihi magis placet, quod non possit concedi nisi pro descenden- tibus recipientis, non autem pro extraneis, ad quod videnda sunt ea, quæ dixi infra vers. Præterea possit.

Tertius est casus, quando Emphyteus. est simpliciter con- cessa pro se, & heredibus: & hoc casu pariter est distin- guendum inter Emphyteus. concessam à priuato, & Emphy- teusim ab Ecclesia. Nam siquidẽ est concessa à laico, tran- sit in hæredẽ extraneum, & potest cuiusque legari, & do- nari, etiã irrequisito domino: & ita communitè tenetur, ut dicit Cald. conf. 6. sub Rubrica de locato. Hanc etiam con-

princ. ff. de pact. l. si pactu, 9. ff. de probat. l. sicut re, 8. ff. de debitor. 16. ff. quibus mod. pign. vel hypoth. fol. uil. l. v. ceteris, 13. C. de contrahe. & comit. stipulat. Tum quia si seruatis debitis solemnitatibus res Ecclesiastica, quoad vtile, & directum dominium, alienari potest, sicque alienata ad extraneos heredes transit, cap. sine exception. 12. q. 2. arg. cap. 1. 2. & 3. de his, quæ sunt a prelat. cur non etiam Emphyteusis ecclesiastica. Titio, eiusque heredes concessa, ad extraneos heredes deriuaretur, si Titius nullos descendentes reliquerit? Nec obstat, quod vulgo obijcitur emphyteusis ecclesiastica hanc esse genuinam naturam, vt ad tertiam solummodo generationem, non autem extraneos heredes porrigatur. Nouell. 7. capit. 3. in princip. Nam contrarium verius esse opinor: quod videlicet Emphyteusis ecclesiastica, inspecta sua natura, ad quoscunque heredes transeat.

7 Quælibet enim emphyteusis regulariter sui naturæ intelligitur esse per sua, atque ita ad quosvis heredes transtoria, l. i. in principio, vbi Baldus, & Angelus. ff. si ager vectigalis, id est, emphyteut. pec. lason in l. 2. numero 160. T. de iur. emphyteuti. Socinus sen. consil. 50. nu. 15. lib. 4. Ruin. consil. 3. num. 18. & consil. 160. nume. 10. lib. 1. & consil. 151. nu. 14. lib. 4. Balb. in tract. de præscriptio. in 1. parte tertie partis princip. quæstio. 10. num. 35. Alciat. in tractat. de præsumpt. regul. 2. præsumptio. vltim. hoc que referens, & sequens Menochius de præsumptionibus libro 3. præsumpt. 107. num. 7. & sequentibus. A qua regula cum Emphyteusis ecclesiastica excepta non inueniatur: merito illi standum, & adhaerendum est, iuxta leg. omnis definitio, 202. ff. de regul. iur. ibique Cagnol. nume. 57. Neque obest dict. Nouell. septima, capit. 3. Et enim quod ibi emphyteusis Ecclesiastica ad heredes extraneos non defertur, non fit secundum, sed potius contra naturam emphyteusis ecclesiasticæ. Est siquidem hoc introductum ex pro-

clutionem dicit esse communem Alex. in l. si paroni, in fin. ff. ad Trebel. quem refert, & sequitur Gigas de crimin. les. Maies. lib. 2. in Rubrica de penis, quæst. 6. numero 6. Idem etiam dicit Alex. in l. quod dicitur, nume. 26. ff. de verb. oblig. quem refert Socin. iur. consil. 59. nu. 8. lib. 2. & in hoc nulla est inter Doctores controuersia. Punctus est quid in emphyteusi Ecclesiastica multi enim tenuerunt, quod illa ad extraneos heredes non transeat, licet simpliciter pro se, & hereditibus concessa sit. Fundamentum autem istius opi. est, quia licet verbum, Hereditibus, de sui proprietate comprehendat tam extraneos heredes, quam descendentes, tamen (vt ipsi præsupponunt, regulariter emphyteusis, Ecclesiastica de sui natura non transit nisi ad descendentes, non autem ad extraneos heredes, secundum opin. quam dicit esse magis communem Imola in l. ex facto, numero 14. in fin. ff. de hered. instit. quem refert, & sequitur Ruin. consil. 23. numero 34. lib. 5. & consil. 68. num. 10. eod. vol. Alex. consil. 25. nu. 4. lib. 1. & consil. 9. lib. 2. & consil. 38. nu. 4. eod. vol. & consil. 89. nu. 1. lib. 4. & consil. 21. num. 11. lib. 5. & consil. 22. num. 5. eod. volum. & consil. 129. nu. 1. eod. volum. & in d. l. si paroni, in princip. num. 6. ff. ad Trebel. quem refert Apostil. ad Corset. in verbo. contractus, in singul. in princip. Contractus. Socin. consilio 121. nu. 18. lib. 4. quem refert Gratus consil. 55. nu. 8. lib. 1. Ruin. consil. 48. num. 10. lib. 1. & consil. 117. nu. 1. eod. volum. & consil. 148. num. 4. eod. vol. & consil. 161. nu. 6. eod. vol. & consil. 162. num. 11. eod. vol. & consil. 168. num. 2. eod. vol. & consil. 24. numero 12. lib. 5. & consil. 25. num. 12. eod. volum. Ripa in l. cum bona. num. 14. ff. du priuileg. credit. Gozad. consil. 75. num. 9. Rimin. consil. 437. numero 3. Et ideò secundum ipsos illud verbum, pro se, & hereditibus, positum in concessione, vel inuestitura, ratione subiectæ materia debet intelligi solummodo de de-

scendentibus; non autem extraneis. Regulariter enim, in quacunque materia, quæ de sui natura non est transtoria ad extraneos, appellatione heredum non veniunt extranei, secundum communem opinionem. de qua attestatur Dec. in dict. consilio 171. numero 2. Facium, quæ in simili dicunt Doctores de feudo concessio pro se, & hereditibus, vt dixi in allegato. s. feudum, q. 83. in fin. Et in specie, quod emphyteusis Ecclesiastica simpliciter accepta pro se, & hereditibus, transeat solummodo ad descendentes, non autem ad extraneos heredes, vltra præallegatos DD. dicit esse communem sententiam Comen. consil. 57. nu. 1. & seq. quem refert, & idem affirmat Gozad. consil. 39. nu. 6. & seq. Antonius Oldon. inter consil. Raph. Comen. consil. 11. n. 1. Alex. consil. 56. n. 3. lib. 2. & consil. 83. n. 1. lib. 7. & in l. quædã. s. nihil interest. n. 6. de ed. edo. & in l. etiã post n. 3. ff. sol. matr. prout illi refert Soc. iur. consil. 11. nu. 1. lib. 3. Bologn. consil. 84. in l. dubio. Barb. consil. 63. quasi per totum consil. lib. 1. Dec. in c. in præsentia, post nu. 48. vers. Ex supra dictis de probat. quæ refert Berous ibi, nu. 386. Bertrã. consil. 173. num. 47. lib. 3. in 2. parte. Afflic. decil. 100. num. 1. vbi etiam dicit ita fuisse indicatum in illo sacro consilio, quia in illa concessione emphyteutica non interuenerunt debita solemnitates, quod not. Rubens in l. Gallus. s. quidã recte. nu. 192. & seq. ff. de liber. & post. s. hu. Paris. in d. c. in presentia, nu. 104. Berous q. 19. n. 1. & seq. Et dicit Socin. iur. consil. 71. nu. 3. lib. 1. q. ita communiter determinatur. Dicit etiã Imola in c. potuit, nu. 14. circa finem de locato, q. de consuetudine communiter istud seruatur, quæ refert Corn. consil. 67. in lit. B. lib. 2. & consil. 165. col. 3. in lit. G. eod. vol. & ita pluribus annis in facti cõtingentia consuluit collegium Papiense inter Abbatem sancte Mariæ de Procalia, & quendam Beneuenutum Notariũ, cuius consilij exemplum manuscriptorum ego habeo, in quo pluries dicitur hanc opinio-

hibitione singulari, in fauorem Ecclesiæ Constantinopolitane maioris (vt Gothofredus ibidem annotauit) & reliquarum venerabilium domũ ad eam pertinentium, contra huius contractus naturam, & conditionem. Quod vel ex eo manifestum efficitur. Si enim hæc contractus emphyteutici, per Prælatum, & capitulum celebrati, fuisse natura, vt ad extraneos heredes deuolui non possent: prohibitione dict. Nouell. 7. cap. 3. desuper facta haud opus fuisset: quoniam naturalia cuiusvis rei, etiam si de illis nil dispositio, vel mentio nulla sit, per se tamen inesse creduntur, argument. l. pãcta conuenta, 72. ff. de con. trahen. empt. Adde quod prohibitio dicti cap. 3. iure nouissimo sublata est, & constitutum, quod emphyteusis Ecclesiastica in perpetuum, atque adeo omnibus etiam extraneis hereditibus concedi possit. Nouell. 120. capit. 6. s. primo, & luculenter docui ad d. s. aded autem, 3. Institudo. locat. & conduct. num. 160. & subseq. Harpr. Quod non transeat. Ad idem vide per Ruinũ, consil. 39. & latius consil. 86. Card. Paris. in consil. 85. lib. 4. Item quod non transeat Anchar. consil. 134. plenè; item an transeat ad extraneos heredes, vide Socin. in consil. 266. columna 16. 17. per Dec. in consil. 171. Curt. iur. consil. 4. & 130. Castrens. consil. 230. lib. 1. & omnino consil. 190. Viso instrumento, in 2. latissimo per Rip. tract. de pest. n. 255. Corn. consil. 76. vol. 2. Ruin. consil. 117. & 161. vbi distinguit, Alex. consil. 63. lib. 7. Barb. in consil. 63. vol. 1. Emphyteusis tamen Ecclesiæ non transit ad nepotem legitimum natum ex filio naturali, per Ruin. col. 158. ite an emphyteusis Ecclesiastica transeat ad legitimatum? vltra Dec. in d. consil. 171. & 164. vide per Afflic. dec. 386. Boer. decil. 123. Tiraq. tract. de nobilit. fol. 200. nu. 17. & dixi in reg. meis in verb. legitimus, pludius. Item q. nõ transeat, quãdo sumus in dispensato, & nõ legitimito, Ruin. consil. 72. col. 2. ite nec quãdo filij legitimi, & uat-

naturales haud fuere in tale legitimatione, ibidè. Sed an transeat ad descendentes? vide las. in l. Gallus. s. & si parentes, ff. de libe. & posthum. in l. qui se patris. in gloss. pen. C. vnde liber. & in l. si micipati. Cod. de col. Et hic scias, quod emphyteusis Ecclesiastica, concessa vni priuato, si de cõsensu Ecclesiæ ille priuatus nouum faciat emphyteutam, mutat naturam suam, & reputatur ille emphyteuta priuati, per Ruin. col. fil. 168. & quod transeat ad filios, etiam si de illis nil dicitur, vide per Crauet. in consil. 151. col. 2. Brun. in tract. quod stan. masc. exclud. fem. 8. q. 1. nume. 22. Dec. eod. consil. 171. nu. 4. Ruin. 4. & 16. Et vide per Anchar. consil. 125. qui vult, quod nõ transeat etiam in casu testati. Gozad. tamen consil. 20. voluit contrariũ: vnde vide per Soc. iur. in consil. 104. lib. 2. in princ. & per Boer. decil. 17. item si filia renunciauit patri propter fratres bonos, & mortui sunt fratres, quod renũciatio tali casu haud proficit Ecclesiæ, vide per Crauet. consil. 291. col. 3. Et maxime, quando non apparet de instrumento emphyt. quia fit ad filium, quia præsumitur Car. Paris. in cõs. 85. vol. 4. Emphyteusis Ecclesiastica, quod transeat ad heredem institutum in re certa, & ad eum etiam qui fuit institutus in quinque solidis, dummodo sit de liberis excluso hærede vniuersali extraneo, vide per Ruin. consil. 158. sed fallit, vt per eund. consil. 186. col. fin. Et in emphyteusi Ecclesiastica, quando sumus an valeat statutum disponens super eius successione, & super domino eius? vide per Ruin. consil. 149. vbi etiam in eo casu attendatur magis pactum stipulatoris, quam statutum. Et an emphyteusis Ecclesiastica accepta pro se, & filijs & nepotibus, si ex ipsis vnus ingrediatur monasterium reuertatur ad Ecclesiam? vide Ruin. consil. 151. num. 22. vbi quid si adesse patet, quod nõ transeat ad monasterium. Et quid de emphyteusi priuati, an transeat ad Monasterium, si emphyteuta ingrediatur monasterium? Anchar. col. fil. 156. Quæstio talis est,

nem proculdubio esse magis communem, Contrariam vero sententiam, scilicet, quod imò Emphyteusis Ecclesiastica, transeat etiam ad extraneos heredes, multi etiam tenuerunt, & quod plus est, Imola in d. l. quod dicitur, post nu. 8. vers. Circa primum vero. ff. de verbor. obligat. sibi ipsi contrarius, dixit, quod hæc est communis opin. glo. Doctorum, quem refert, & sequitur Corn. consil. 131. in littera Q. lib. 2. & consil. 173. in littera L. eo. volum. Idem sensit Ziliolus de Cautellis inter consilia Anchar. consil. vltim. num. 8. quod est subscriptum à multis illustribus viris illius temporis. Idem attestatur Alexan. pariter sibi contrarius consil. 189. post num. 19. vers. Secundo respondetur, lib. 2. Hanc etiam opin. dicit esse communem Corn. consil. 13. in littera B. lib. 3. quem refert compater meus Crau. consil. 251. num. 3. in fin. licet ipse nihil firmat. Refert etiam, & sequitur Paris. consil. 84. num. 4. lib. 4. & dicit Paris. in consil. 85. num. 17. lib. 4. quod ita firmant communiter doctores; & dicit Soc. consil. 166. nu. 33. in fin. lib. 2. quod hæc est magis communis opin. maxime modernorum Doctorum. Sed aduertendum est, quod fere omnes Doctores proxime allegati loquuntur in casu, in quo emphyteusis Ecclesiastica, esset concessa subsistente legitima causa, & interuenientibus debitis solemnitatibus, quæ in rei Ecclesiastica alienatione requiruntur ex dispositione d. c. sine exceptione. 12. quæst. 2. Tunc enim ex quo res Ecclesiastica de sui natura possit illis interuenientibus alienari in totum, & in quocunque, videbatur dicendum, quod emphyteusis ita concessa transire debet etiã ad extraneos. Et ita vltra præallegatos hanc opin. dicit esse communem Por. in s. adeo. Instit. de locato. prout illum refert Curt. iur. consil. 4. nu. 1. refert etiam Gratus consil. 55. nu. 28. lib. 1. & Didac. in d. cap. 17. vers. Quarta conclusio. licet ego illum non inueniam ibi attestantem in hoc articulo de communi opin. præsertim nu. 3. vbi loquitur in hoc proposi-

to. Idem dicit Paris. in d. c. in præsentia. nu. 108. Et secundũ hanc opin. dicit Afflic. decil. 386. post num. 7. quod vidit in consilio Regis Ferdinandi Primi indicatum, quod emphyteusis Ecclesiastica concessa seruatis seruandis, & canonice pro se, & hereditibus, transeat ad heredem institutum in testamento, exclusa Ecclesia. Quod est notabile verbum, propter auctoritatem illius sacri Consilij. Et sic vides quãta in hoc articulo sit controuersia inter Scribentes. Breuiter, quãdo in concessione emphyteusis Ecclesiastica, non sunt adhibita debita solemnitates, quæ in totali alienatione requiruntur, proculdubio tenendũ est, huiusmodi emphyteusis ad extraneos heredes nõ transeat. Et in hoc omnes cõcordant vt dicit Curt. iur. in cõs. 130. n. 4. in fin. Quando vero interueniunt dubie solemnitates, nõ potest negari, quin passus sit ualere periculosus: ego tamen in iudicando, aut consulendo et hoc casu non audeo recedere ab illa opi. quod nõ transeat ad extraneos, quam absque controuersia arbitror esse magis communem, licet in puncto iuris forte contraria sit verior.

7 Et certe ego non video, quomodo Doctores tenentes hæc opinionem, quod scilicet emphyteusis Ecclesiastica concessa pro se, & hereditibus non transeat ad extraneos heredes, probent illud suum præsuppositũ, adeo per omnes decantatum, & sic per quos fundatur tota eorum conclusio, quod scilicet de sui natura, emphyteusis Ecclesiastica non sit transtoria ad extraneos heredes: nam de iure canonico hoc nullibi dispositũ reperitur, sed solummodo prohibetur concessio in emphyteusi perpetuam sine debitis solemnitatibus, sicut & alia alienationes eo. tit. lib. 6. quæ prohibitio generalis est, et vniuersaliter prohibet illius concessione in descendentes, sicut in extraneos. Textus autem in s. emphyteusi in Auth. de non alien. super quo omnes se videtur fundare (pacta tatorum patrum) non meretur allegari in hoc proposito: cum enim sit dispositio principis secularis circa res Ecclesiasticas, certum est, quod etiam si sit Ecclesiastica fauorabilis, non est attendenda, vt est indubitata, et communis omnium Doctorum opin. in c. Ecclesiastica. Maria. de const. de qua dixi supra lib. 1. s. 1.

Nec dicatur, q. imò, lex Imperialis fauens Ecclesiis valet & cõsetur approbata per Papã, nisi canõ sit contrarium, licet secus sit in cõstituit. inferioris, quia hoc procedit, quãdo lex esset general. simpliciter aliquid disponens, sed quãdo in ipsa lege specialiter aliquid prohibetur, vel disponitur, circa personas, vel res Ecclesiasticas, tunc oēs concordant, & non valet, neq. ligat ex notorio defectu potestatis, vt dixi in d. s. 1. & ideò nemine discrepante cõcluditur in dict. c. Ecclesiastica sancta Maria, quod totus titulus, C. de sacrosan. Eccles. & de Episc. & cler. est nullus, ex quo disponit circa personas, et res Ecclesiasticas, in quibus Imperator nullam habet potestatem, et tamen ille titulus continet leges Imperiales, & non Principis inferioris, prout etiam hanc esse communem opin. attestatur Gratus consil. 110. num. 50. lib. 1.

Et si dicatur, vt dicit Aret. q. ille s. emphyteu. videtur receptus, et canonizatus per Papã in alleg. c. nulli, vbi et cõminatur penas a constituit. Leonina cõminat, quæ cõstitutio Leon. dicitur esse l. iubemus, C. de sacros. Eccles. ad cuius interpretationem præsupponitur factam fuisse cõstitut. Iustitiani positã in Authent. in qua est s. ille emphyteusi in dico, q. hæc consideratio Aret. (cũ reuerentia tanti Doct.) videtur nimis subtilis, nec potest meo iudicio sustineri: in primis enim dici posset, q. imò illa cõstit. Leon. de qua loquitur rex. in d. c. nulli. nõ est l. iubemus, sed cõstituit. Leonis Pap. de qua 12. q. 2. et hoc dicere non esse peccatũ, vt dicit Io. And. in d. c. nulli. in vlt. verbis, sed posito, q. Papæ senserit de l. iubem-